

PLUSS

DAGENS DINGS

SOLENERGI: Er du interessert i å utforske fornybar energi i svært liten skala til hjemmebruk? Med dette settet kan du se hvordan solenergi virker. Solcellepanelet genererer strøm når det plasseres i direkte sollys og får propellen til å gå rundt. Passer for unge kommende forskere og eldre energi og miljø bevisste Kr.99,- (sprell.no)

SITATET

« Sykefraværet holder seg stabilt til tross for et meget godt arbeidsmarked

Arbeids- og velferdsdirektør **Tor Saglie** om fraværet på 6,8 prosent i tredje kvartal.

Tviler på personlighetstester

En gruppe amerikanske psykologer sår i en artikkel i Personell Psychology tvil om personlighetstestenes evne til å forutse jobbsøkeres framtidige jobbprestasjoner, melder Ukeavisen Ledelse. Én svakhet ved testene, er at kandidatene ikke svarer ærlig fordi de ønsker å fremstå best mulig overfor en potensiell arbeidsgiver. Til tross for omfattende forskning på teknikker som skal dempe eller korrigere betydningen av uærlige svar, har man ikke klart å løse problemet.

Klamydiaepidemi blant eldre

I Norrbotten i Sverige frykter smittevernleger at et økende antall innrapporterte klamydiatilfeller skal utvikle seg til en større epidemi blant eldre par som driver med partnerbytte. – Det har vist seg at vi har en mindre klamydiaepidemi blant swingers her oppe, sier Anders sterlund, smittevernoverlege i Norrbotten til avisa Expressen. Swingers - partnerbytte - er en betegnelse på voksne personer, oftest par, som velger å ha sex med andre par.

Heller hard enn stor

Det er viktigere for sexlivet at penis er hard enn at den er stor, mener et flertall av svenske menn og kvinner. I en ny sexundersøkelse svenske Sifo har gjennomført, svarer 83 prosent av kvinnene at det har størst betydning at mannen har erigert penis. Og mennene er enige. Hele 98 prosent av mennene svarer det samme.

Når far mister jobben: ● 14% høyere dødsrisiko På livet og

ARBEIDSLIV

Å miste jobben kan gå ut over både ekteskapet, helse og dine barns karakterer på skolen. I verste fall tar jobbtapet livet av deg.

Tekst: **Leiv Gunnar Lie**
llie@dagbladet.no

STAVANGER (Dagbladet): Det kommer fram i et forskningsprosjekt som Universitetet i Stavanger (UiS) har utført sammen med Statistisk sentralbyrå (SSB). Resultatene viser blant annet at menn rammes hardere av tvungen nedbemanning enn kvinner. Familien lider også mer når far mister jobben, enn når mor må gå ledig.

En gruppe på over 400 000 personer som hadde fast arbeid i 1995, ble plukket ut av SSBs database og fulgt i fem år. Det viste seg å være store forskjeller på helse og familieliv Samfunnsforskermellom ansatte i ker Mari Rege. selskaper som ble nedlagt eller som kuttet mer enn 60 prosent av arbeidsstokken, og ansatte i stabile bedrifter. Effekten var også merkbar i bedrifter hvor 30-60 prosent av de ansatte måtte gå.

- Trodde det ikke

– Sannsynligheten er også enormt belastende. Resultatene reiser spørsmål om å lovregulere nedbemanning, eventuelt innføre tilskudd som fremmer styrte nedleggelse. Vi bør kanskje også diskutere hvem tiltakene bør rettes mot, og hva slags tiltak som er mest relevante, sa UiS-forsker Mari Rege på en presentasjon for Stavanger næringsforening nylig.

Her er de viktigste funnene i undersøkelsen:

● **DØDELIGHET:** Sannsynligheten for å dø de neste fem år øker 14 prosent hvis du er over 40 år og mister jobben i en nedbemanningssprosess.

Forsker Mari Rege fikk sjokk da dette resultatet kom ut av datamaskinen.

– Det tok programmet en hel

KLARER SEG: Mange mister helse når bedriften nedbemanner. Charlie Vu ved

natt å behandle disse dataene, og da jeg kom på jobb neste morgen trodde jeg nesten ikke mine egne øyne. Jeg måtte kjøre analysen flere ganger, men det viste seg å være helt riktig, sier Rege.

● **SKILSMISSE:** Menn som må gå fra jobben sin i nedbemanning, har 11 prosent større risiko for å bli skilt i løpet av de neste åra. Dersom kvinnen i huset blir rammet, øker ikke faren for at paret skal gå fra hverandre. Forskningsresultatene tyder på at det er selve nedbemanningen, og ikke andre forhold, som forårsaker skilsmissten.

● **BARNAS SKOLERESULTATER:** Når pappa mister jobben gjennom nedbemanning, går barna i gjennomsnitt ned én karakter i ett fag.

Dataene i undersøkelsen er avgangskarakterene fra 10. klasse på ungdomsskolen, og forskerne understreker at dette er et gjennomsnitt. Med andre ord vil mange ungdommer klare seg fint, mens andre går mer dramatisk ned i karakter. Undersøkelsen viser også at prestasjonene på ungdomsskolen ikke drives av pappas tapte inntekt, eller påvirkes av forhold som tvungen flytting eller skilsmisse når far mister jobben.

Bedre for kvinner

Når mamma blir arbeidsledig en periode, går barna tvert imot opp i karakter!

Forskerne tror forklaringen kan ligge i ulike kjønnsroller. Menn knytter en større del av sin identitet til jobben. Dermed blir det et hardere slag for dem å miste jobben, noe som i neste omgang slår ut negativt på omgivelsene. Arbeidsledige kvinner har kanskje lettere for å vende sin oppmerk-

« Resultatene reiser spørsmål om å lovregulere nedbemanning.

Mari Rege, samfunnsforsker

4 736 900 personer vil bo i Norge ved årsskiftet, viser ferske tall fra Statistisk Sentralbyrå. Folketilveksten for 2007 blir på 55 700 personer, 1,2 prosent - den høyeste tilveksten som noen gang er registrert i Norge.